

קונטראס

יש על מי לסמך

יבחר מפעלת הזכה לבתח רק בו יתפרק, וידע אשר אי אפשר לבתח בשום בשר ודם, אשר כלו שקר, וצרכיהם לבטל עצמו לגמרי אליו יתפרק, ועל-ידייה ימשיך על עצמו ערבויות, נעימות, יידיות, חיות אלקיות יתפרק, וירפה לדבר מעלתה הזכה לבא להשתטח על קברי הצדיקים, אשר הוא מקום המ感激 שהתקבלנה בל התפלות והבקשות שמבקש ומתפלל.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנו והצפונ
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברגסלב, זכותו גן עליינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברגסלב, זכותו גן עליינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתוبيים ומאמרי חכמיינו הקדושים מגمرا ומדרשים זהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהָרָא"ש נ"י אמר: מי שזוכה לתקרכב אל הצדיק האמת, אזי הוא מגלה לו עולם אחר לגמרי, ורואה שיש לו על מי לסתוך; כי בדרך כלל אדם מסתובב בזה העולם, ואינו יודע בין ימינו לשמאלו, ונדמה לו פאלו סוף העולם ומתיਆש לגמרי, אבל תכף יומיד בשאדים מבטל את עצמו אל הצדיק האמת, ומקבל את למודו הטוב, אזי זוכה להגיעה אל גליות אלקות בזה, שרוואה אשר יש לו על מי לסתוך, ואינו מתיਆש כלל; ועל-כן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ומתקרכב אל הצדיק האמת, אז טוב לו כל הימים.

(אמריך-מוֹהָרָא"ש, חלק ב', סימן טרעד)

קינטראס

יש על מי לסמך ..

.א.

בָנִי וּבְנוֹתִי הַיְהוּדִים ! רָאוּ לְהַתְחִזֵק מִאֵד בְּכָל מָה
שֶׁעֲוָר עַליכֶם, כִּי אֵין זו עַצָּה לְהַשְׁבָר, הַז אָמָת, אֲנִי
יֹדֵע שֶׁעֲוָרִים בְּחִים תְּרֵבָה צְרוֹת וִיסּוּרִים וִמְרִירּוֹת
וּמְכֹאָבִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְאַלְזָן, וְאַתָּם מְסֻבְכִים בְּכָל
מִינִי סִבּוֹכִים וּחֹכּוֹת וּעֲגַמָת נֶפֶשׁ, עַם כָּל זוֹאת עֲקָר
מַעֲלָת בָר יִשְׂרָאֵל כְּשֹׁזְכָה לְהַתְחִזֵק, וְאַפְלוּ כְּשֶׁמְגִיעַ
לְמִצְבִים הַקְשִׁים וְהַגְרוּעִים בַּיּוֹתֶר, אֵינוּ מַאֲבָד
עַשְׁתּוֹנוֹת, אֶלָא בָוֶרֶך לְהַקְדוֹשֶׁ-בָרוֹקֶ-הָוָא ; כִּי בָאָמָת
הַקְדוֹשֶׁ-בָרוֹקֶ-הָוָא מִחְיָה וּמִהְווֹה אַת כָל הַבְּרִיאָה כָּלָה,
וְדוֹמָם, צוֹמָח, חַי, מִדְבָר, הַם עַצָם עֲצָמִיות חַיּוֹת
אַלְקּוֹתוֹ יִתְבָרֶך, כִּי כָל מָה שָׁאַתָם רֹזְאִים וּכָל מָה שָׁאַתָם
שׁוֹמְעִים וּכָל מָה שָׁאַתָם מְרַגִּישִׁים הַכָּל אַלְקּוֹת, אֲךָ אָדָם
אֵינוּ מִסְגָל לְקַלְט את זוֹת, כִּי אוֹרוֹן יִתְבָרֶך כָּל-כָך גָדוֹל
עד שְׁשָׁכֶל הָאָדָם אֵינוּ יִכְלֶל לְתַפְסֹו, כִּי אִם עַל-יָדִי

אָמִינָה פְּשׁוֹטָה בָּו יַתְּפִירֶה; וְלֹכֶן מִתְחִזְקוּ מִאֵד בְּאָמִינָה
 פְּשׁוֹטָה בָּאֵין סֻף בְּרוּךְ הוּא, וַתְּרַדוּ אֲשֶׁר הַקָּדוֹשׁ-
 בָּרוּךְ-הָוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם אֲפָלוּ בְּמִצְבָּהָיִם הַגְּרוּעִים
 בַּיּוֹתֶר, וַיְמַה שְׁעַלְיכֶם לְעֹשָׂת הוּא לְהָרְגִיל עֲצָמָכֶם לְנַסְעָ
 אֶל קְבָרִי הַצָּדִיקִים וְלִבְקַשׁ שְׁם מִמְּנוּ יַתְּפִירֶה, שְׁבָזְכוֹת
 הַצָּדִיקִים הַקָּדוֹשִׁים הוּא יַתְּפִירֶה יַעֲזֹר לְכֶם, וַתְּצִאוּ
 מִהַּפְּחָח וְהַצָּרָה שְׁאָלֵיכֶם נִקְלָעָתֶם. וְעַלְיכֶם לְדָעַת,
 כַּשְׁאָדָם בָּא אֶל מָקוֹם קָבֵר שֶׁל צָדִיק, אֲשֶׁר שְׁם טָמֵון
 וְגַנוֹז הַצָּדִיק הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שַׁהוּא עָבֵד אֶת הַקָּדוֹשׁ-
 בָּרוּךְ-הָוּא בְּחִיּוֹ, וְמִסְרָר אֶת נְפָשׁוֹ בְּעַבּוּרוֹ יַתְּפִירֶה בְּכָל
 רְגָעָ, אָזִי בָּאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁטָמֵון וְקָבּוֹר הַצָּדִיק, יִכּוֹלִים
 לְפָעַל נֹרְאֹות וּנְפָלֹאות עד אֵין סֻף. וְלֹכֶן אֲשֶׁרִי מִי
 שָׁזַבְכָה לְבָא אֶל קְבָרִי הַצָּדִיקִים וְשׁוֹפֵךְ אֶת לְבָוֹ אֶלְיוֹ
 יַתְּפִירֶה בְּרָחִמים וּבְתִּחְנוּנִים, וּמְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-
 הוּא בְּשִׁפְתָּחָה הָאָמָּשׁוֹ בְּלִי שָׁוָם חִכְמָות וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֶל,
 וְדִיקָה שְׁם תָּזוֹכוֹ שְׁתַּתְקַבֵּלָה תְּפִלּוֹתֵיכֶם לְרָחִמים וּלְרָצְוֹן
 לִפְנֵי אֲדוֹן כָּל; כִּי הַצָּדִיקִים הַקָּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַמָּה,
 קָדְשָׁתֶם וְהַשְׁגַתֶּם הִיא לְמַעַלָּה מִהַשְׁגַתְנוּ, כִּי הַצָּדִיק כָּל
 יָמֵי חִיּוֹ מִתְגַּגֵּעַ בִּגְיֻעָות וּבְטַרְחוֹת עֲצִימָות לְשִׁובָּ
 בְּתִשְׁוְבָה שֶׁלֶמֶה אֶלְיוֹ יַתְּפִירֶה, וּמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בָּאֵין
 סֻף בָּרוּךְ הוּא, וּמִמִּיד מִמְשִׁיךְ אֶת רַוְּחָנִיות חַיּוֹת
 אַלְקּוֹתוֹ יַתְּפִירֶה בָּזָה הַעוֹלָם, עד שְׁאַינּוּ רֹאָה וְאַינּוּ
 שׁוֹמֵעַ וְאַינּוּ מַרְגִּישׁ כִּי אִם אַלְקּוֹת, וְכֵה מֵאֵת חִיּוֹ,

ובכל עת ורגע הוא מוכן ומזמין למסר את נפשו בעבורו יתברך שמו לעד ולנצח נצחים, ולכון בעת ההסתלקות של הצדיק, נשמהתו עולה מעלה מעלה, ובמקום שגוףו גנוז וקבור — שם נעשה מקום תפלה, כי המקום שטמונו הצדיק הקדוש שהיהדבק בהקדוש ברוך הוא, שם נעשה אויר זה וצח, ושם נעשה צנור ונפתח ודרך שטעלה תפלה בזכות הצדיק הקדוש והנואר שטמוון וקבור במקום זה.

ולכון, בני ובנותי הילקרים, בשעה שיש לכם צרה, תברחו אל קברי הצדיקים, ושם תשפכו את נפשכם אליו יתברך, ותדברו רק עם הקדוש ברוך הוא, ותבקשו ממני יתברך אשר בזכות הצדיק הקדוש והנואר, הגנוו והטמוון והקבור פה, תהיה לכם ישועה גדולה עד מאד. ואם הייתם יודעים את מעלה ההולך על קברי הצדיקים, הייתם שוקדים על דבר זה, וננסעים אל גולי מבחרי הצדיקים, הינו אל קברים, ושם הייתם שופכים את נפשכם אליו יתברך, ובקשים ממני יתברך את כל מה שאתם צריכים, ואז הייתם רואים ישועה גדולה מן השמים, כי "יש על מי לסתוך" — על גדר זכות הצדיקים. ולכון ראו, בני ובנותי הילקרים, תקח-זמיד לברכם אל מקום קבר וציון של צדיק קדוש, ותבקשו שם רחמים ממני יתברך, שיחוס וירחם

עליכם, איזי אין אתם יכולים לתראר ולשער את גודל הזכות שיש לכם, כי הזכות של הצדיק הקדוש זהה שאתם עומדים על יד ציונו וקבעו הקדוש, תעוזר לכם, שתפלותיכם תתקבלנה למעלה לרוחמים ולרצון לפני אדון כל; כי כשבר ישראל בא אל קבר של צדיק וושאפך את לבו, אז "יש על מי לסמך", על גודל כח הצדיק שמסר את נפשו בחייו, ועל ירידתו לא תזוזו מכם עד שתראו ישועה. ואף שבהתחלת יבוא لكم דבר זה קשה מאד, עם כל זאת אם תתחזקו באמונת חכמים, לידע אשר הזכות של הצדיק הקדוש הגנו במקום זה, כדי גם עלייכם ויגן בערכם, איזי תתקבלנה תפלוותיכם לרוחמים ולרצון, כי בהיותכם חזקים בזה מאד, תתקבל תפלותכם לרוחמים ולרצון לפני אדון כל, העקר לא לבטח בשום בשר ודם, אשר כלו שקר, תבקשו רק ממני יתברך שייעוז לכם לצאת מהארה שאליה נקלעתם, "ויש על מי לסמך" — על זכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ הארץ, שמעלתם גבורה מאד בשמים; אשר מי שמקים זאת, ואז לבטח יצא מכל מני צרות שנקלע אליו, ובלבך שתתחזקו באמונה פשוטה בזכות הצדיק זהה, שאתם עומדים אצלך.

ב.

בָּנִי וּבְנוֹתֵי הַקָּרִים ! רָאוּ לְהַתְּחִזֵּק בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְאֶל תִּבְטְּחוּ בְּנִדְיבִּים, בֵּין אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה, תִּבְטְּחוּ רַק בַּהֲקָדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא. וְעַלְיכֶם לְדֹעַת, שְׁחַקְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמְרוּ (מְנֻחָות כט): כָּל הַתוֹּלָה בְּטַחּוּנוּ בַּהֲקָדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא, הָרִי לוֹ מִחְסָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא; וְעַל-כֵּן אֶל תִּבְטְּחוּ בְּשָׁוָם בֵּין אָדָם, כִּי אֵף אֶחָד לֹא יִعַזֵּר לָכֶם, אֶלָּא הַקָּדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא בְּעַצְמוֹ, וְלֹכֶן הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמַכֶּם לְדִבָּר רַק אֶל הַקָּדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא, וְכָל מַה שָׁאַתְּמִים צְרִיכִים תִּפְתְּחֹהֵר אֶת הַפֶּה וִתְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֶךְ, וְאֵם יִשְׁבְּכַלְתֶּם לְבָרֵחַ אֶל מָקוֹם קְבָרֵי הַצָּדִיקִים, שָׁשֶׂם הַתְּפִלּוֹת מִתְקִבְלוֹת לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן, תַּעֲשׂוּ אֶת זֹאת בְּמַה שִׁיּוֹתָר מַהְרָה, כִּי בָּמָקוֹם שְׁקָבוֹרִים וְגַנְגִּיזִים הַצָּדִיקִים הַקָּדוֹשִׁים, שֵׁם הָוּא מָקוֹם רַצּוֹן שְׁבָרַצּוֹנוֹת', כִּי הַצָּדִיק כָּל יָמֵי חַיָּיו אֵין לוֹ מִחְשָׁבָה אַחֲרַת רַק אִמְתָּת מִצְיאוֹת יִתְבָּרֶךְ, וְהָוָא בְּטַל וּמְבָטַל בָּאֵין סָוף בָּרוֹךְ הָוּא, וְכֵן חַי אֶת חַיָּיו, וּמֹסֵר אֶת נְפָשׁוֹ בְּכָל עַת וּרְגֹעַ אֶלְיוֹ יִתְבָּרֶךְ בְּמִסְירֹת נְפָשׁ הַכִּי גְּדוֹלָה, וּעוֹשֶׂה יְחִידִים קָדוֹשִׁים בְּכָל הָעוֹלָמָה, עַד שְׁמֹרִיד אֶת עָצָם הָאָצִילוֹת אֶל זֶה הָעוֹלָם הַגְּשָׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה, וְלֹכֶן בָּעֵת הַהְסְפִּילָקּוֹת שֶׁלֽוּ, נִשְׁמַתּוּ עֲוָלָה לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד אֵין סָוף בָּרוֹךְ הָוּא, וּכְשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל צִיּוֹנוּ

יש על מי לסתוך

הקדוש, וצועק וمبקש ומתחנן על נפשו, שיחוס וירחם עליו הקדוש-ברוך-הוא, אזי לא זו משם עד שהקדוש-ברוך-הוא עוניה לו; ולכון, בני ובנותי הילקרים, אף שאתם נמצאים בעת בצרה גדולה מאד, ראו לברוח אל קבר הצדיק הקדוש והנורא שבעריםם, או אל שר קברי הצדיקים קדושים אשר בארץ הארץ, ותבקשו ותתחננו על נפשכם בזכות הצדיק הקדוש שאתם באים אל קברו ואל ציונו הקדוש, ותתחננו אליו יתברך שיחוס וירחם עליכם ויזיא אתכם מכל הצרה והצוקה שנפלתם אליו, וזה תהיו בטוחים שלא תצאו משם עד שתהייה לכם ישועה; כי דיקא במקום גניזת הצדיק — שם מתקובלת התפלה יותר מכל מקום, כי במקום קבר הצדיק — שם נעשה אויר הנח והזק, ואין שם מסך הבדיל למנע את התפלה מהם. ולכון מאחר שנקלעתם בצרה גדולה, ראו לברוח לשם, ותבקשו ותתחננו רק ממנו יתברך, כי באמת בה העולם "אין על מי לסתוך" רק על הקדוש-ברוך-הוא עצמו, ובזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ הארץ, שהתיגעו ומסרו את נפשם בעבורו יתברך כל ימי חייהם, ולכון גם לאחר פטירתם נעשה קבורייהם מקום תפלה, ולכון הוא דבר גדול מאד לנשע אל קברי הצדיקים מדי פעם בפעם, ולבקש ולהתחנן על נפשו כל מה שהוא צריך, ולא יוזע משם עד שיראה ישועה גדולה.

ג.

בני ובנותי הילקרים! ראו לחזק את עצמכם בבטחון חזק בו יתברך, כי באמת בה העולם אסור לבטח בשום בשר ודם, כי אף אחד איןו יכול לעזר לעצמו, ואיך יוכל לעזר לאחרים? ועל כן עקר מבטחכם יהיה רק על הקדוש ברוך הוא בעצמו. וכמאמ ram ז"ל (דברים ר'ה, פרשה ה): כל מי שבוטח בהקדוש ברוך הוא זוכה להיות פיוצא בו; הינו מי שבוטח רק בהקדוש ברוך הוא, זוכה להכלל לגשמי באין סוף ברוך הוא, ואז נמשכות עליו ישועות גדולות ויוצא מכל צורתיו וחובתיו, ומתרחב לו בין בגשמיית ובין ברוחנית; וכך, בני ובנותי הילקרים, לאחר שנפלתם בצרה כזו שאינכם יודעים מה לעשות, ראו לברכם אל קבר צדיק קדוש ונורא, ושם תשבי ואל פוזו, עד שתתקבל תפלתכם לרוחמים ולרצון לפני אדון כל; כי במקום קבר הצדיק שם הוא מקום עת רצון רעה דרעוין, רצון שברצונות, כי הצדיק היה נכלל כלימי חייו באין סוף ברוך הוא, ועל כן אפילו עכשו אחר הסתלקותו מהמקום נעשה מקום קדוש ונורא מאר, ושם מקבלת ומרצת התפלה בשמיים; כי כשהאדם בא לקבר הצדיק והוא צועק וمبקש ומחנן על נפשו, אז יורדת נשמת הצדיק אל תוכה גופו, ונעשה יחוד,

יש על מי לסתור

וּגֹרְם שְׁעַשְׂוָע גָּדוֹל לְצִדִּיק, מֵאַחֲר שְׁהַצִּדִּיק נִפְטָר מִן
הָעוֹלָם וְאֵין לוֹכֶבֶר מִה לְעֹשָׂות, כִּי כָּל זָמֵן שָׁאָדָם חַי,
יִשׁ לוֹ זָכִיּוֹת רַבּוֹת עַד מַאֲדָם, אֲבָל כִּיּוֹן שְׁנִפְטָר הָאָדָם,
אֵין לוֹ רק לְעֹלוֹת מַעַלָּה מַעַלָּה לְהַשְׁתַּעֲשָׂע בְּשֻׁעָשָׂע
דִּמְלָפָא, וְלִקְהָנוֹת מִזְיוֹן הַשְׁכִּינָה, אֲבָל כִּשְׁבָא בֶּר יִשְׂרָאֵל
אֶל מָקוֹם קָבְרוֹ וְצִיּוֹן הַקָּדוֹש, וּמִתְחַנֵּן וּמִבְקָשׁ עַל
נִפְשׁוֹ בְּזִכּוֹת הַצִּדִּיק הַקָּדוֹש וְהַנּוֹרָא הַגָּנוֹן וְהַטְמִון פָּה,
אֵז הַהְכִּיחַ לְהַצִּדִּיק לִירְד אֶלְיוֹן, וּגְמַשְׁכַּת הָאָרֶה גָּדוֹלָה
עַל זה שָׁבָא אֶל צִיּוֹן הַקָּדוֹש, וְאֵז יִשׁ טוֹבָה לְשִׁגְיָחֶם,
לְצִדִּיק יִשׁ טוֹבָה שִׁירֵד לְזָה הָעוֹלָם, וְעַשֶּׂה טוֹבָה לְבֶר
יִשְׂרָאֵל, וְלְאָדָם יִשׁ טוֹבָה שְׁנוּשָׂע בִּישְׁוּעָה, וְגָדָל הַתְּעִנָּג
שִׁישׁ לְצִדִּיקִים הַקָּדוֹשִׁים וְהַנּוֹרָאים הַדְּבָקִים בָּאֵין סָוף
בְּרוּךְ הוּא, בְּשִׁזְוּכִים לְבָא אֶל צִיּוֹן הַקָּדוֹש, אֵין לְתַאֲר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי גּוֹרְמִים לָהֶם לְעֹשָׂות יְחִיד עַלְיוֹן
אֱפָלוֹ עַכְשָׁו אַחֲר הַסְּתָלָקּוֹתָם, כִּי לֹא מַבָּעֵיא בְּחִיּוֹם
חַיּוֹתָם שָׁהֵם מִסְרָיו אֶת נִפְשָׁם עַל קָדוֹש הַשֵּׁם, כִּי זוּ
מַעַלָּת קְדִשָּׁת הַצִּדִּיק הַקָּדוֹש וְהַנּוֹרָא שְׁמוֹכוֹן לְמִסְרָר אֶת
נִפְשׁוֹ בְּכָל עַת וּרְגֹעַ בְּעַבוּרוֹ יִתְבָּרֵך, וְהָוָא בְּטַל וּמַבָּטַל
לְאֵין סָוף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לְפָנָיו רָק הַקָּדוֹש-בְּרוּךְ-הָוָא
בְּעַצְמָוֹ, וְאֵין לוֹ שָׁוָם הַסְּתָלָקּוֹת בָּזָה הָעוֹלָם, וְאֵין לוֹ
שָׁוָם שְׁמִיעָה בָּזָה הָעוֹלָם, וְאֵין לוֹ שָׁוָם נְשִׁימָה בָּעוֹלָם,
אֶלָּא הַכָּל אֶלְקָוֹת אֶצְלָוֹ, וְהָוָא בְּטַל וּמַבָּטַל בָּאֵין סָוף
בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן מֵאֵת חַיָּיו הַקָּדוֹשִׁים, וּעוֹשָׂה יְחִידִים

קדושים ונוראים בכל עת ורגע, וכיון שנסתלק מזה העולם נעשה מקום קברו כלוי שמחזיק את גופו הקדוש, שזכה לזכה בחים חיתו, ולכון מי שבא שמה ומתקבֵל להקדוש-ברוך-הוא, תפלהו מתקבֵלת לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

ולכון, בני ובנותי היקרים, בשעה שיש לכם צרה, בשעה שיש לכם אייזו מרירות או חליות הדעת, תברחו אל ציון קדוש של צדיק, ושם תבקשו ממני יתברך ברחמים וברצון, שיחוס וירחם עלייכם, ותרחיבו את הדיבור מאד, ובזכות הצדיק הקדוש והנורא השוכן שם, תזכו שתתקרב תפלתכם לפניו יתברך לרחמים ולרצון. ועליכם לדעת, כי כל התפלות שמבקשים ומתקבלים, מבקשים רק מהקדוש-ברוך-הוא ולא משומ ברים שבעולם, כי התפלות הן יחידים עליונים מאד, כי כשאדם נמצא בצרה, אזי רעים ומרים לו החים, וכשהזוכה לבוא אליו יתברך, על-יד-זה גורם יחד עליון בכל העולמות. ובפרט כשהזוכה לבוא אל קברי הצדיקים הקדושים, שמסרו את נפשם על קדשת השם בחיהם, אזי גם אחר הסתלקותם נעשה מקום היכן שקבורים מקום קדוש, ולכון התפלה שמתקבלים שם בקברייהם מתקבֵלת לרחמים ולרצון לפני אדון כל, כי הצדיק מליץ ישר על האדם שבא אל קברו; ולכון,

יש על מי לסמך

בני ובנותי היקרים, בכל עת ורגע שיש לכם איזו צרה אל תהססו ברגע, אלא תברחו אליו יתברך במקום קבר צדיק קדוש ונורא, ובודאי לא תזוזו משם עד שתתונשעו ותראו ישועה שלמה מן השמים.

. ៤

בני ובנותי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מני אפנים שבעולם, ועקר ההתקינות צריכים להתקין בבטחון, לבטח רק בו יתברך, ועליכם לדעת שבהזה העולם איןبني לבטח אלא בהקדוש ברוך הוא בעצמו, ואף שאדם נופל בדעתו ונדרמה לו פאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, ולמה שיעזר לי הקדוש ברוך הוא, מאחר שאני יודע שאני חוטא ופושע, ואין עברה בעולם שלא עשית, רחמנא לךן, עם כל זאת כבר אמר דוד הפלך (תהלים לב): "רבים מכובדים לרשות והבוטח בהוויה חסד יסובבו", הינו שאפלו רשות גמור שטבל מכובדים רבים, עם כל זאת אם הוא בוטח בהקדוש ברוך הוא, איזי מسبب אותו חסד; כי אכן יתברך מאי מאי חשוב בטהון בשאדם בוטח בו, ובאמת "יש על מי לסמך" ולבטח — רק בהקדוש ברוך הוא הנתן לנו חיים בכל עת ורגע; כי הקדוש ברוך הוא אב הרחמן, ומרחם על בריותיו ורוצחה רק

יש על מי לסמך

רגע

בטובתם, וְאִינּוֹ חֲפֵץ בְּמִיתָה הַרְשָׁעִים, אֶלָּא בְּחִזְרָתָם בְּתְשׁוּבָה אֶלְיוֹ; וְלֹכֶן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיקָּרִים, לְהַתְּחַזֵּק בְּאֶמְוֹנָה פְּשׁוֹטָה בּוֹ יַתְּבָרֶךָ, לִידָע וְלִהְפַּדֵעַ אֲשֶׁר הוּא יַתְּבָרֶךָ מִחְיָה וּמִתְּהֻנָה וּמִקְיָם אֶת כָל הַבְּרִיאָה כֹּלָה, וְדוֹמָם, צָומָח, חַי, מִדְבָּר, הַם עַצְם עֲצָמִות חַיּוֹת אֱלֹקּוֹתוֹ יַתְּבָרֶךָ, וְהַוָּא יַתְּבָרֶךָ מִחְיָה וּמִתְּהֻנָה אֶת הַבְּרִיאָה כֹּלָה כַּפֵּי מְרָאָה עִינֵיכֶם, וְכַפֵּי שְׂתַזְכּוֹ לְהַחְדִיר בְּעַצְמָכֶם אֶמְוֹנָה בְּרוּרָה וּמְזַכְכָת זֹו, אֲז תְּרָאוּ אֲשֶׁר "יש על מי לסמך", שַׁהְוָא הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הַוָּא, וּמַאֲחַר שְׁנָוֹתֵן לְנוּ אֶת הַפְּמַחְלָת וְלַהֲתֹנוּעַע, לְרָאָות וְלִדְבָר וְלַחֲשָׁב, סִימָן שַׁהְוָא עֲדִין אָוֶב אָוֶתָנוּ, כִּי אַחֲרַת הַיָּה מָוֶץ-אַיִלָתָנוּ אֶת כָל הַחַיּוֹת שְׁבָנוּ. וְלֹכֶן אֲפָלוּ מֵי שְׁחַטָא וְעַבְרָעַל כָל הַתּוֹרָה כֹּלָה, אֲם הַוָּא חֹזֵר בְּתְשׁוּבָה אֶלְיוֹ יַתְּבָרֶךָ, הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הַוָּא מִקְבָּלוּ, כִּי הַוָּא יַתְּבָרֶךָ מִחְיָה וּמִתְּהֻנָה וּמִקְיָם אֶת כָלָם, וּמַלְכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְלֹכֶן אָמָר רַבָּנוּ ז"ל (סְפִרְתַּ הַמִּדּוֹת, אֹות בְּטַחַזְנוֹן, סִימָן אָ): מֵי שִׁישׁ לוּ בְּטַחַזְנוֹן — אֵין לוּ שָׁוֵם פְּחַד; כִּי כְּשֶׁאָדָם בָּוטֵחׁ רַק בּוֹ יַתְּבָרֶךָ, וּמוֹסֵר אֶת עַצְמוֹ לְגִמְרִי רַק אֶלְיוֹ יַתְּבָרֶךָ, אֲז אִינּוֹ מְפַחֵד מִאֶחָד, מִתֵּי בָא הַפְּחַד לְאָדָם? כְּשֶׁמְמִשֵּׁיךְ עַל עַצְמוֹ פְּחַד מִבְּנִי-אָדָם, וְחוֹשֵׁב שִׁישׁ פָה אֵיזָה מִקְרָה אוֹ מִזְלָ אוֹ טֶבַע, אֲבָל תְּכִפָ-זָמִיד כְּשֶׁאָדָם מִבְטַל אֶת עַצְמוֹ לְגִמְרִי לְגִבְעִי הָאֵין סָוִף בָּרוּךְ הַוָּא, וְנִכְלָל בּוֹ יַתְּבָרֶךָ, אֲזִי רֹאָה שׁ"יָשׁ עַל מֵי לִסְמָךְ", כִּי הַוָּא יַתְּבָרֶךָ

יש על מי לסתוך

בונדי לא יעוזב אותו. ועל כן אמר רבנו ז"ל (שם, סימן ב): **על-ידי בטחון** – בא שלום; כי עקר השלום הוא רק בשתומכים על הקדוש ברוך הוא, כי הקדוש ברוך הוא נקרא שלום (שבת י); ולכן ראוי, בני ובנותי הילקרים, אשר "יש על מי לסתוך", שהוא הקדוש ברוך הוא, ולכן תמסרו את עצמכם אליו יתברך, ותרגלו את עצמכם לדבר רק אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ולא תפחדו מelow בריה שבעולם, כי אף אחד אינו יכול לעשות לכם שום דבר, ועל-ידי האמונה הפשוטה זו שתאמין בו יתברך, תבואו לבטחון. כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות בטחון, סימן ד): **על-ידי אמונה יבוא לבטחון**; ולכן תתחזקו מאר לבטח רק בהקדוש ברוך הוא, ותדרשו שיש על מי לסתוך, כי הוא יתברך אב הרחמן, ובונדי לא יעוזב אתכם, ואף שנראה לכם עכשו המצב מאד חמור, פאלו אבד מנוס ותקווה מכם, וכאלו אף פעם לא תראו אור, כל זה רק מלחמת העונות שעבורי עליהם, אבל אם תהיז חזקים בבטחון, על-ידי זה לא תפחדו מelow בריה שבעולם. ואמר רבנו ז"ל (שם, סימן ט): **על-ידי בטחון** אדם נצל מדאגה; כי כל הדאגות באות לך אדם רק מלחמת שמכנין בעצמו פחדים מבני-אדם, וחושב שיש פה איזה טبع או איזה מזל או איזה מקלה, ועל-ידי זה הוא נשבר לגמרי, אבל תכף-זמיד כשהאדם מדבר את

יש על מי לסתור

ערה

עצמך באין סוף ברוך הוא, וידע ונודע אשר דבר גדול
ובדבר קטן איןנו נעשה מעצמו אלא בהשגת המאצל
העליזון, הוא איןנו מפחד מאף אחד, ועל כן אמר רבינו,
ז"ל (שם סימן ח): על ידי בטחון אין אדם צריך לחברו,
גם אין אדם מכלימו; מאחר שאני בוטח רק בו יתברך,
או אני צריך שום טובת הנאה משום בריה שבעוולם,
ואפלו אם הוא מחרף וمبזה אותי, אני יודעת שהוא רק
שליח ממנו יתברך, ואני סומך עצמי רק על הקדוש
ברוך הוא, ושב בתשובה שלמה רק אליו יתברך. ואמר
רבינו ז"ל (שם, סימן ז): מי שפטוח בהשם יתברך,
הקדוש-ברוך-הוא מצילו מכל מני צרות, ובפרט
מחריגת. ודבר זה ראי בחוש, מי שהדיבק את עצמו
לגמר באין סוף ברוך הוא, ולא בלב אל את עצמו מאף
אחד, לבסוףזכה להגיע לאלקות כזו, שלא פחד
מאף אחד בעולם.

ולכן ראה, בני ובנותי תיקרים, להתחזק מאי
באמונה פשוטה בו יתברך, לידע להודיע ולהנודע, אשר
כל מה שנראה בזו העולם זה רק מהמאצל העליון.
ואמר רבינו ז"ל (שם, חלק ב', סימן ב'): מי שנשמר
מחריגי עבודה זרה, זוכה בכל פעם לבטחון, עד
שאינו דואג מה יאכל למן, והוא במדרגת ברוך
הוניה יום יום, ועל ידי זה הקדוש-ברוך-הוא לא

יש על מי לסתוך

הבית און ולא ראה עמל בו, וכל הנוגע בו לא נוגע בקבבת עינו; וכאן פעשה כל מיני פעולות בעולם למסר את נפשם רק אליו יתברך, כי "יש על מי לסתוך", והוא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; אשרי מי שחזק בזה מאד.

ה.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, כי העולים זהה מלא נסונות קשים ומריים, ועובד על כל אחד כל-כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, ובכל יום ויום האדם נשבר למחרי, הן מצד עצמו שרוצה דברים גדולים, וברואה שאין זה הולך לו, הוא נשבר, והן מאחרים ששוכרים אותו ומשפילים אותו ומגנים את כסופיו ורצונותיו הטוביים; כי כל אדם יש לו רצונות וכטופים, אך במקום לעוזר ולחזק להוציא את הרצונות הטוביים שלו, עוד שכרים לו את הרצון, ובשמאבדים אצל מישחו את הרצון הטוב, הוא נשבר למחרי, והן משכנים עוכרים יסורים ומלחשות הדעת, והן מהילדים שיכולים לשבר מאד את ההורים, עד שמתיאשים לגוררי מן החיים, כי רואים שהילדים הולכים בדיק הפה ממה שרצו, וזה עובר על כל אדם, כי אין אדם שלא עוכרת עליו איזו צרה, הן מעצמו והן מזוויתו והן

יש על מי לסתוך

רעז

מילדיו, והן משבניו והן מהקרוביים והן מהרחווקים, כל אחד נשבר בכל יום, ו槐כל בא מפני שהוא מנתק את עצמו מהקדוש ברוך הוא, כי אם אדם היה מדבק את עצמו רק באין סוף ברוך הוא, ותמיד היה מציר בדעתו אשר כל העולם כלו הוא אין סוף ברוך הוא, והכל לפל אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לפל הוא עצם עצימות חיות אלקותו יתברך, או היה רואה ש"יש על מי לסתוך", ולא היה נשבר ממשום אדם אדרבה היה מחזק את כל העולם כלו, כי אדם צרייך להיות כל-כך חזק בעצמו עד שיחזק ויעוזד ויישמח את כל בריה שבעולם, ולא ירצה להיות מושפע אלא להיות משפיע טוב לכל בית ישראל. ובאמת "יש על מי לסתוך", הינו על הקדוש ברוך הוא, אשר הוא מחייה ומקיים ומהווה את כל הבריאה כליה, ולכון צרייכים התחזקות עצומה מאד, וכשהאדם מחזק את עצמו, או טוב לו כל הימים; ולכון ראו לחתת את עצמכם בידכם, ותראו לעוזד ולא מץ ולשםח את כל בריה שבעולם, וזה המצוה הבci גדולה שישוכלים לעשות בזה העולם — לחזק ולא מץ, לעוזד ולשםח את כל בר ישראל, כי על כל אחד עובר בכל יום חלישות הדעת, עד שונחשה לו האור אין סוף שביום זהה, כי בכל יום מאיר הקדוש ברוך הוא באור נורא ונפלא מאד, שזה האור הגנו

יש על מי לסמך

שגנווֹ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הּוּא, וְהַצְדִּיקִים מִגְלִים אֶת הָאָזֶן
הַגָּנוֹזׁ הָזֶה; וְעַל־כֵּן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹקָרִים, לְעַסְקָה
בְּמִצְוָה גְּדוֹלָה וּנוֹרָאָה זו — לְחִזְקָה, לְאַמְץ, לְעוֹדָד
וּלְשִׁמְחָה אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִמְשִׁיכוּ לָהֶם אֶת הַטּוֹב
הַגָּנוֹזׁ הָזֶה, כִּי "יִשְׁעַל מֵי לִסְמָךְ", וְהּוּא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־
הּוּא, וְאַין צָרִיכִים לְפָחד מִשּׁוּם בָּרִיה שְׁבָעוֹלָם, וְאַז אֲםָר
תִּחְזֹקָה וַתַּעֲדֹד אֶת כָּל בָּר יִשְׂרָאֵל, תַּرְאֵו יְשֻׁעָה גַּם
לְעַצְמָכֶם; אֲשֶׁרִי מֵשְׁחַזְקָה בַּעֲבוֹדָה הַקָּדוֹשָׁה הָזוֹ, וְאַז
טוֹב לוֹ כָּל הַיּוֹם.

ו.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹקָרִים! רָאוּ לְהַתְּחִזּק בְּכָל מִינֵּי אֲפָנִים
שְׁבָעוֹלָם, כִּי עַלְיכֶם לְדִעָת, כָּל זָמֵן שָׁאָדָם חַי "יִשְׁעַל
מֵי לִסְמָךְ", כִּי חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמְרָו, עַל כָּל נְשִׁימָה
וּנְשִׁימָה תִּהְלֶל יְהָה, כָּל מָה שָׁאָדָם נוֹשֵׁם הוּא נוֹשֵׁם רַק
אַלְקּוֹת, נְדָמָה לְאָדָם שַׁהְוָא נוֹשֵׁם אָוִיר, אָבָל כַּחֲזָב
בְּזַהָר (פִּינְחָס) אָוִיר אֹתְיוֹת אָוָר י', אָוָר הַחַכְמָה, כִּי
בְּאַמְתָּה אֵין שָׁוֹם מִצְיאוֹת בְּלָעְדֵי יִתְבְּרַךְ כָּל, וְהַכָּל לְכָל
אַלְקּוֹת גָּמוֹר הּוּא, וְמָה שָׁאָדָם רֹואָה יִמְרַגִּישׁ זֶה הַכָּל
אַלְקּוֹת, כִּי נְדָמָה לוֹ שַׁהְוָא מִרְגִּישׁ אָוִיר, מִרְגִּישׁ רַוַּח
וּכְדוֹמָה, וּבְאַמְתָּה הַכָּל אַלְקּוֹת, וְמָה שָׁאָדָם נוֹשֵׁם הוּא
נוֹשֵׁם רַק אַתְּ אַלְקּוֹתוֹ יִתְבְּרַךְ, וְלֹכֶן כָּל זָמֵן שָׁאָדָם חַי

יש על מי לסתוך

רעת

"יש על מי לסתוך", שהוּא הקדוש ברוך הוא, ובידיעות אלו אין צריכים להשבר מושם דבר, כי אין שום שָׁאֵדָם רְחוֹק מַהֲקֹדֶשׁ-בָּרוּךְ-הָוּא. וכמו שאמ' דוד המלך (תהלים קלט): "פְּלִיאָה דִעָת מִמְנִי נְשָׁגֶבָה לֹא אָוֶל לְהָ, אֲנָה אֶלְךָ מְרוֹחָךְ וְאֲנָה מִפְנִיךְ אָבָרָח, אִם אָסַק שְׁמִים שְׁמִ אַתָּה וְאַצְיָעָה שְׁאוֹל הַגָּךְ, אֲשֶׁר בְּנִי שְׁחָר אָשְׁכָנָה בַּאֲחֻרִית יָם, גַם שְׁמִ יָדָךְ תִּנְחַנֵּי, וְתִאְחַגְנֵי יִמְנַח, וְאָמַר אַתָּה חַשְׁךְ יִשְׁוֹפְנִי, וְלִילָה אוֹר בַּעֲדַנִי, גַם חַשְׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ, וְלִילָה פִיּוֹם יָאֵר בַּחֲשָׁבָה בָּאוֹרָה, כִּי אַתָּה קָנִית בְּלִוּתִי, תִּסְכַּנִי מַבְטָן אַמְּיִי"; ועל-כן מה שיקָר שָׁאֵדָם רְחוֹק מַהֲקֹדֶשׁ-בָּרוּךְ-הָוּא, הָרִי הַיָּכֹן שְׁרָק מִסְתְּפֵל וְהַיָּכֹן שְׁרָק דָזָר — הַכָּל אַלְקּוֹת, וְמֵה שְׁהָוָא נוֹשָׂם זוּה בָּרָק אַלְקּוֹת, ובידיעות אלו הָוָא יָדַע שׁ"י יש על מי לסתוך", כי כל זמן שָׁאֵדָם חַי, הָוָא נוֹשָׂם אֶת אַלְקּוֹתוֹ יִתְבָּרֶךְ, וְמֵה נְשָׁאֵר מַהָּאֵדָם? רק המצוות, שׁוֹצָה לְקִים אֶת רְצׁוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרֶךְ שְׁמוֹ; ועל-כן רָאוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, לְהַתְחִזֵּק בְּכָל מִינִי אַפְנִים שְׁבָעוֹלִים, וְאֶל תְּפִלוּ בִּיאֹשֶׁב, וְאֶפְלוּ שְׁעוֹבָרִים עַלְיכֶם מִצְבִּים קָשִׁים בְּחִיָּכֶם, הָن בְּחִיָּי הַגְּש׊וֹאֵין וְהָנ בְּפְרָנֵסָה וְהָנ מְרִירֹות וְצֹרוֹת מַהְיָלִדים וְהָנ מְחַלְקָת וּמְרִיבֹת עִם שְׁגִנִּים וּקְרוֹבִים וּיְדִידִים, אָסֹור לְכֶם לְפָל בְּדַעַתְכֶם כְּרָגָע, אֶלָּא הַדְּבִיקָה אֶת עַצְמֹכֶם בּוֹ יִתְבָּרֶךְ, וְתַרְגִּילוּ אֶת עַצְמֹכֶם לְדָבָר אֶלְיוֹ יִתְבָּרֶךְ כְּאֵשֶׁר יִדְבֶּר אִישׁ עִם רֵעָהוּ

יש על מי לסמך

וּהַבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי סֹוףׁ כָּל סֹוףׁ לֹא נְשָׁאָר מִהְאָדָם כָּלּוֹם,
 רַק מֵהָ שֶׁהֵוָה מִדְבָּר אֶלְיוֹ יַתְּבִּרְךָ, כִּי כָּל דָּבָר וְדָבָר
 שֶׁמִּדְבָּרִים אֶלְיוֹ יַתְּבִּרְךָ הֵוָה הַצְּלָחָה נְצִחָת, הַצְּלָחָה כֹּזוֹ
 שְׁאֵין לְתֹאֲרֵר וְאֵין לְשֹׁעַר כָּלְלָה; וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהַתְּחִזְקָה בְּכָל
 מִינֵּי אֱפֻנִים שְׁבָעוֹלָם, וְתִּמְדֵּר תִּזְכְּרוּ אֲשֶׁר "יִשׁ עַל מֵי
 לְסָמֶךָ", וְאֵם פְּחָדָיו בְּעַצְמָכָם יָדִיעָות אָלוּ, אֵז תְּהִי
 הַכִּי מְאָשָׁרִים בְּחִיָּיכֶם. וְלֹכֶן רָאוּ לְהַתְּחִזְקָה בְּכָל מִינֵּי
 אֱפֻנִים שְׁבָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשֶׁמֶחה, וְתִּבְרֹחוּ אֶל הַקָּדוֹשָׁ
 בָּרוּךְ-הֵוָה, אֲשֶׁר אֵין סֹוףׁ וְאֵין מְכֹלֶית לְגַדְלָתוֹ, כִּי
 לְגַדְלָתוֹ אֵין חִקָּר; אֲשֶׁר מֵ שְׁמָכְנִים בְּדַעַתּוֹ יָדִיעָות
 אָלוּ, וְאֵז טֹב לוֹ כָּל הַיּוֹםִים, וַיּוֹרֶשׁ גַּן-עֶדֶן עוֹד בָּזָה
 הָעוֹלָם; אֲשֶׁר לוֹ בָּזָה וְאֲשֶׁר לוֹ בָּבָא!

תִּמְמָנָה, שְׁבָח לְאֵל בָּזָרָעָולָם!